

Náučný chodník Národná prírodná rezervácia Kováčovské kopce-juh

Kraj:	Nitriansky
Okres:	Nové Zámky
Geomorfologická jednotka:	Burda
Geologická jednotka:	sopečné pohorie
Chránené územie:	národná prírodná rezervácia Burdov
Prístup:	bus Kamenica nad Hronom
Východisko:	Kamenica nad Hronom
Trasa:	Kamenica nad Hronom - Skaly, vyhládka - Kováčov
Dĺžka, prevýšenie:	5 km, prevýšenie 220 m
Čas prechodu:	2 h
Počet zastávok:	6 + úvodný panel v Kamenici nad Hronom
Náročnosť:	stredne náročná trasa

Zameranie chodníka: prírodovedné, ochranárske

Typ chodníka: samoobslužný, líniový, obojsmerný, peší, celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: Trasa vedie po červenej turistickej značke s prepojením na modrú.

Rok otvorenia: 1996

Aktuálny stav: Informačné panely sú v relatívne dobrom stave.

Textový sprievodca: nie je

Kontakt: ŠOP SR - Správa Chránenej krajinnej oblasti Ponitrie, Samova 3, 949 01 Nitra, tel. 037 / 7764 901

Poznámky: (1) V závere trasy náučného chodníka pri zostupe do Kováčova treba dať pozor na otvory do starých diel (?šachty, ?opevnenia z 1937 - 1938) v blízkosti chodníka. (2) Trasa náučného chodníka prechádza chráneným územím s najvyšším - piatym - stupňom ochrany prírody a krajiny, preto nie je dovolené pohybovať sa mimo vyznačených chodníkov.

Využitelnosť pre školy

Náučný chodník je vhodný pre terénne vyučovanie.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Kamenica nad Hronom. Obec severne od Štúrova nad ústím Hrona do Dunaja v juhovýchodnom cípe Podunajskej pahorkatiny pri úpätí pohoria Burda. Územie bolo osídlené už v neolite, prvá písomná zmienka o obci je z roku 1320, kedy sa stala majetkom Ostrihomskej kapituly. V 16. - 17. storočí bolo jej územie pod nadvládou Turkov, bola súčasťou Novozámockého ejáletu. Obyvateľstvo sa zaoberalo poľnohospodárstvom, pestovalo ovocie, vinič. V roku 1850 sprevádzkovali železničnú trať Viedeň - Budapešť, ktorej stanica bola v susednej obci Nána. Pamiatkou je pôvodne barokový rímskokatolícky kostol sv. Michala archanjela z roku 1734.

Kováčov. Bývalé historické rekreačné stredisko pri Dunaji medzi obcami Kamenica nad Hronom a Chľaba pod južnými strmými svahmi pohoria Burda priamo pri medzinárodnej železničnej trati. Koncom 19. a začiatkom 20. storočia bol najobľúbenejším výletným a rekreačným miestom pre ostrihomských a budapeštianskych mešťanov. Návštevníkov sem prevážal z Ostrihomu propeler, z Budapešti železnica. Železničná stanica bola nad prístavom. Odtiaľto viedli turistické chodníky, lemované živým plotom, k rozhľadni Gloriett, veľkému hostincu s tanečnou sálou a zotavovniam. V lete 1903 tu otvorili poštovú agentúru, ktorá bývala v prevádzke sezónne od 1. mája do 30. septembra. Dnes v lokalite domov dôchodcov. Východnejšie, pri obci Chľaba sa rozprestiera na juhovýchodných svahoch Burdova rovnomenná rekreačná oblasť s chatovou osadou a ubytovacími a stravovacími kapacitami.

Národná prírodná rezervácia Burdov. Chránené územie vyhlásené v roku 1966 (ako národná prírodná rezervácia Kováčovské kopce-juh) v k. ú. obcí Kamenica nad Hronom a Chľaba severovýchodne od Štúrova na ochranu prírodných fenoménov andezitového pohoria Burda s najbohatšou teplomilnou flórou na Slovensku. Teplomilné dúbavy sa striedajú s lesostepou a s enklávami skalnej stepi. Mnoho vzácných botanických druhov tu má jediné nálezisko na Slovensku a najsevernejší výskyt v Európe, mnohé sú zákonom chránené. Vyskytujú sa tu o. i.: jaseň mannový (*Fraxinus ornus*), mechúrnik stromovitý (*Colutea arborescens*), svíb drieň (*Cornus mas*), hlaváčik jarný (*Adonis vernalis*) a zimozeleň bylenný (*Vinca herbacea*) a zo živočíchov: krátkonožka panónska

(*Ablepharus pannonicus*), had hôrny (*Elaphe longissima*), jašterica múrová (*Lacerta muralis*), výrik obyčajný (*Otus scops*), skaliar pestrý (*Monticola saxaticis*) a murárik červenokrídly (*Tichodroma muraria*). Rezervácia je súčasťou rozsiahlejšieho rovnomenného územia európskeho významu (súčasť sústavy Natura 2000).

Národná prírodná rezervácia Leliansky les. Chránené územie vyhlásené medzi Leľou a Chľabou v roku 1966 na severných až východných okrajových svahoch pohoria Burda a okrajoch k nim priliehajúcich vrcholových plošín na pravej strane prielomovej doliny Iplá nad jeho ústím do Dunaja na ochranu lesných typov dubového a bukovo-dubového stupňa. Ide tu o dôležitý doklad výskytu buka v skupine lesných typov bukových dúbav v najnižšej polohe nášho štátu a najteplejších území. Rezervácia je súčasťou rozsiahlejšieho územia európskeho významu Burdov (súčasť sústavy Natura 2000).

Prírodná pamiatka Kamenický sprašový profil. Chránené územie vyhlásené pri západnom okraji Kamenice nad Hronom v roku 1984 na ochranu 5 - 15 m vysokého sprašového odkryvu s hniezdami vtákov nad nivou Hrona v Bajtavskej bráne na okraji Ipeľskej pahorkatiny. Je pri ňom obnažené aj vulkanické podložie. Rezervácia sa stýka s rozsiahlym územím európskeho významu Dolný tok Hrona (súčasť sústavy Natura 2000).

Burda (predtým Kováčovské kopce). Plošne nevelké a nevysoké pohorie na severovýchod od Štúrova pri juhovýchodnom okraji Podunajskej nížiny, z troch strán ohraničené riekami: na západe Hronom a na juhu a východe od nadväzujúcich pohorí v Maďarsku antecedentnými dolinami Dunaja a Iplá v oblasti ich sútoku. Budované je andezitmi a ich pyroklastikami. Geomorfologicky sú tu zaujímavé skalné steny z andezitových aglomerátov, skalné veže, skalné prúdy a usypiskové kužele. Územie s charakterom vrchoviny dosahuje vrchom Burdov nadmorskú výšku 395 m. Prevažujú tu teplomilné dúbavy, na plytkých pôdach v prevažne skalnatých územiach skalné stepi. Špecifické prírodné podmienky južných svahov, často strmých a skalnatých, spôsobili, že ide o oblasť s najbohatšou teplomilnou flórou na Slovensku, kde mnoho druhov bioty má jediné nálezisko u nás, resp. najsevernejší výskyt v Európe.

Názvy informačných panelov

1. Náučný chodník Národná prírodná rezervácia Kováčovské kopce-juh
2. Stepná vegetácia, výhľad
3. Agátový les, vtrúsený dub plstnatý, výhľad
4. NPR Kováčovské kopce-juh, andezitové skalné bralá
5. Morfológia terénu, vegetácia, živočíšstvo, výhľad
6. Dub plstnantý, drieň, šípky, výhľad
7. Súvislá stepná vegetácia

